

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้สื่อที่สร้างขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยร่วมกับคณะครุศึกษาศาสตร์ ได้พัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ หน่วยงานไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่

วิธีการออกแบบชุดฝึกทักษะการอ่าน สำหรับนักเรียนที่มีความยุ่งยากในการอ่านและเขียน ได้ยึดหลักการสอนที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังนี้

ชุดฝึกทักษะการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จะเริ่มจากการอ่านคำประกอบภาพพร้อมบอกความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ จากนั้นจึงอ่านประโยคความเดียวประกอบภาพ ต่อด้วยการอ่านประโยคความรวมประกอบภาพ แล้วจึงนำประโยคความรวมมารวมกันเป็นข้อความเพื่ออ่านทบทวนข้อความโดยไม่มีภาพประกอบ ขั้นตอนสุดท้ายคือการอ่านบทร้อยกรอง และตอบคำถามจากบทร้อยกรองที่อ่าน

ชุดฝึกทักษะการเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้านการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นการเชื่อมโยงประสบการณ์จากการอ่านในแบบฝึกทักษะการอ่านให้ได้ก่อน จากนั้นจึงเริ่มเขียน โดยเริ่มจากการโยงภาพกับคำต่อด้วยการเติมพยัญชนะหรือสระในคำศัพท์ที่กำหนดให้ จากนั้นจึงให้ เขียนคำจากภาพ แล้วจึงสังเกต การเขียนประโยคโดยใช้สีเป็นตัวช่วยกำกับให้นักเรียนเติมคำศัพท์ที่กำหนดให้เพื่อแต่งให้เป็นประโยค จากนั้นเป็นการเรียงประโยคให้ถูกต้องนักเรียนต้องเรียงคำที่วางสลับตำแหน่ง ประธาน กริยา กรรม ให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ จากนั้นจึงให้แต่งประโยคจากภาพโดยเลือกคำเดิมในช่องว่าง แล้วจึงให้เขียนเรื่องราว จากภาพ และเขียนเรื่องตามจินตนาการตามลำดับ

จากนั้นจึงนำไปหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มี ความยากลำบากในการอ่านและเขียนภาษาไทย ผู้วิจัยและคณะครูนักวิจัยภาคสนามได้นำชุดฝึก ทักษะการอ่านและการเขียนไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนวัดกู่คำ และ โรงเรียนวัดเชิงขี้น สังกัดกองการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้นำมาตรวจสอบความบกพร่อง ด้าน ภาษา รูปภาพ ระยะเวลา ความสวยงาม และการดึงดูด ความสนใจของแบบฝึกและนำเสนอให้ ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษาไทย การวัดประเมินผล ด้านการออกแบบสื่อการสอน จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง ถูกต้องของหลักการ โครงสร้างของสื่อ เนื้อหา และรูปแบบของชุดฝึก ทักษะผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ของชุดฝึก ทักษะการอ่านและเขียน อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัยครั้งนี้อีกชุดหนึ่งคือแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะ บุคคล (ILP) ประกอบการใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยวางแผนร่วมกับครูนักวิจัย ภาคสนามในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เฉพาะบุคคล สร้างสื่อและเครื่องมือประกอบการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผลการพิจารณาประสิทธิภาพของ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เฉพาะ บุคคลโดยผู้เชี่ยวชาญในด้านการสอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ตรวจสอบความ ถูกต้องและ ความเหมาะสม ผลการพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าระหว่าง ร้อยละ 0.85 -1.00

สำหรับเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบทดสอบก่อนและหลังเรียนได้หา ประสิทธิภาพของเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนี ความสอดคล้อง (IOC) ต่ำสุดคือ 0.80 สูงสุดคือ 1.00 ค่าเฉลี่ยความสอดคล้องคือ 0.94 เมื่อนำ ข้อสอบไปหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกได้ค่าอำนาจจำแนกข้อสอบรายข้อต่ำสุดคือ 0.33 สูงสุดคือ 0.79 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับตามวิธีของ Lovett ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ คือ 0.76

ผลการทดลองใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียน สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสรุป ได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่

ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยกำหนดไว้ว่าผู้เรียนสามารถทำกิจกรรมทางภาษาที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มีผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ E1 / E2 เท่ากับ 80 / 80 สรุปผลการทดลองคะแนนการอ่านของนักเรียนจากชุดฝึกทักษะการอ่าน หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.38 และคะแนนผลการทดสอบทักษะการอ่านหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 90.33 และมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 87.38 / 90.33 และ คะแนนผลการทดสอบทักษะด้านการเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษระหว่างเรียน มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.38 และคะแนนผลการทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 89.00 และมีประสิทธิภาพเท่ากับร้อยละ 87.38 / 89.00

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษใน โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการผ่านการประเมิน โดยนักเรียนต้องได้คะแนนผลการประเมินหลังเรียนด้านทักษะการอ่านและทักษะด้านการเขียนรวมกันแล้ว ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ว่ามีพัฒนาการในทักษะด้านการอ่านและเขียนที่กำหนดไว้ ปรากฏว่า นักเรียนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 14 คน มีเพียง 1 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีคะแนนต่ำสุดคือร้อยละ 67.50 ทั้งนี้ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์มีคะแนนรวมสูงสุดคือร้อยละ 100 จำนวน 2 คน

เมื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าของพัฒนาการด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน พบรายละเอียดดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียน มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น ระหว่างร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาร้อยละของ ผลการพัฒนาโดยรวมแล้วปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนสูงกว่าการอ่าน โดยผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50.33 และทักษะด้านการอ่านร้อยละ 47.33

อภิปรายผล

1. ด้านประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ผลจากการทดลองใช้พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 80 / 80 ทั้งนี้การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ ปลายนา ผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เรียงลำดับจากรูปธรรมไป สู่นามธรรม จากง่ายไปยาก และยึดเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของนักเรียน วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนรู้สึกสนุก ไม่เบื่อและตอบสนองความสนใจใคร่รู้ของนักเรียน โดยการนำเสนอคำศัพท์ใหม่และมีเนื้อหาที่จะให้นักเรียนอ่านเป็นไปตามธรรมชาติการเรียนรู้ ไม่ยึดเยื้อหรือมีเนื้อหาหนักเกินไปจนทำให้นักเรียนหมดความสนใจ แนวคิดในการพัฒนาชุดฝึกทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544, หน้า 10) ที่กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกที่ดี ควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและตัวอย่างแสดงวิธีทำ ทั้งนี้ไม่ควรยาวเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน แยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป และควรมีกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อสร้างความสนใจและไม่ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการทำแบบฝึกหัด และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาแบบฝึกทักษะในงานวิจัยของวัชร ทาวงศ์ (2549, หน้า 21) ที่สรุปว่าหลักการสร้างแบบฝึกจะต้องมีกระบวนการการสร้างที่แบ่งเป็นขั้นตอน แต่ละขั้นตอนต้องมีการเสริมแรงผู้เรียน แบบฝึกควรมีหลายรูปแบบ มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย อีกทั้งควรใช้สำนวนง่าย ๆ ฝึกให้นักเรียนคิดได้เร็วและสนุกเพลิดเพลิน

นอกจากนี้ หลักการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของทฤษฎีกลุ่มเกสตัลท์ ซึ่งเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive Theory) ที่เน้นการเรียนรู้โดยส่วนรวม (Whole) มากกว่าที่จะมุ่งเน้นส่วนย่อย ๆ (ทศนา แคมมณี 2550, หน้า 60 – 62) ในการเน้นภาพรวมของชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา ได้ใช้วิธีการจัดเนื้อหาที่ต้องการให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านและการเขียนไว้เป็นหมวดหมู่ โดยให้นักเรียนมองเห็น โครงสร้างของเรื่องที่จะเรียน แล้วจึงแยกเป็นเนื้อหาย่อย ๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน จากนั้นได้เพิ่มรายละเอียดของแต่ละเนื้อหานั้น โดยเฉพาะในแบบฝึกทักษะด้านการอ่านได้เน้นให้นักเรียนอ่านเป็นคำหรือประโยค มากกว่าการสะกดคำหรือแจกลูก และมีภาพประกอบที่เป็นรูปธรรม ทำให้นักเรียนใช้ทักษะการสังเกตประกอบการอ่านทำให้มั่นใจว่าอ่านได้ถูกต้อง

เมื่อนักเรียนมีความมั่นใจในศักยภาพของตนเองจึงนำไปสู่ความตั้งใจที่จะเรียนรู้เพราะมีความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jean Gross (2009, page 10 - 12) ที่ค้นพบว่า การสร้างความมั่นใจให้นักเรียนว่าสามารถอ่านได้ถูกต้อง เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังนั้นเมื่อนักเรียนมีความรู้สึกว่าประสบความสำเร็จในการอ่านและเขียนในชุดฝึกทักษะดังกล่าว จึงเกิดความตั้งใจเรียน ดังนั้นผลของการประเมินทักษะด้านการอ่านและเขียนทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียนจึงมีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนด

2. **ด้านผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและเขียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา** เมื่อเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่า มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ เกือบทุกคนนั้น ทั้งนี้เพราะในการสร้างชุดฝึกทักษะนี้ ได้ยึดหลักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความสำเร็จของผู้เรียนเป็นหลักตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตราที่ 24 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 16) ที่กล่าวว่า ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหา สาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยผู้วิจัยหลักได้ตกลงเป็นหลักการร่วมกันกับคณะครูนักวิจัยภาคสนามทุกคนว่า คณะครูนักวิจัยทุกคนต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นหรือข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) ในการกำหนดจุดพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะเรียนรู้

จากนั้น จึงวางแผนพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคลโดยคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนเป็นหลักและต้องมีการฝึกซ้ำๆ โดยใช้สื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายในเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเชื่อมโยงทฤษฎีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike) ว่าเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองของผู้เรียนในแต่ละขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง (เกตุมณี มากมี, 2552 หน้า 7) ได้แก่ กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) กฎนี้กล่าวถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ถ้าร่างกายเกิดความพร้อมแล้วได้กระทำย่อมเกิดความพึงพอใจ แต่ถ้ายังไม่พร้อมที่จะทำแล้วถูกบังคับให้กระทำ จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจ กฎแห่งการฝึกหัด (Law of Exercise) กฎนี้หมายถึง รู้การสร้างควมมั่นคงการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่ถูกต้อง โดยการฝึกหัดกระทำซ้ำบ่อยๆ ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้นานและคงทนถาวร กฎแห่งผลที่พอใจ (Law of Effect) กฎนี้ได้กล่าวถึงผลที่ได้รับเมื่อแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วถ้าได้รับผลที่พึงพอใจ ย่อมอยากจะทำซ้ำต่อไปอีก แต่ถ้าได้รับผลที่ไม่พึงพอใจก็ไม่อยากจะทำซ้ำหรือเกิดความเบื่อหน่าย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ของคณะครูนักวิจัยภาคสนามได้ยึดหลักการเรียนรู้ภาษาวิธีการสอนอ่านเป็นคำ (Sight Word Approach) เป็นการสอนให้นักเรียนอ่านเป็นคำเมื่ออ่านคำได้แล้ว จึงสอนให้รู้จักความหมาย ให้นักเรียนอ่านตามและให้ดูภาพประกอบไปด้วย ดังนั้นในเบื้องต้นนักเรียนอ่านคำได้โดยการจำ โดยในขั้นตอนแรกเริ่มจากการฟังครูพูด ขั้นตอนที่สองให้นักเรียนพูดหรืออ่านตามครู และขั้นตอนที่สาม ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาจากชุดฝึกทักษะการอ่านตามคำฟัง แล้วจึงลงมือปฏิบัติหรือเขียน ในแบบฝึกหัดในชุดฝึกทักษะการเขียน กระบวนการตามขั้นตอนดังกล่าวทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ซ้ำ ๆ เป็นการย้ำ ซ้ำทวนจนนักเรียนเกิดความเชื่อมโยงจากรูปธรรมไปหานามธรรมจนสามารถจดจำคำศัพท์ โครงสร้างประโยค ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงจึงนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

เมื่อนำผลการประเมินทักษะด้านการอ่านและเขียนเปรียบเทียบระหว่างผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยบ้านไร่ปลายนา จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ ธารน้ำใสไหลสู่ทะเล ท้องทุ่งสีทอง และบ้านนาอยู่ ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียน มีผลการพัฒนาเพิ่มขึ้น ระหว่างร้อยละ 35.00 ถึงร้อยละ 65.00 เท่ากัน แต่เมื่อพิจารณาร้อยละของผลการพัฒนาโดยรวมแล้วปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนสูงกว่าการอ่าน โดยผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการเขียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 50.33 และทักษะด้านการอ่านร้อยละ 47.33

ทั้งนี้ผลการพัฒนาที่เพิ่มขึ้น เพราะกระบวนการฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนได้ใช้วิธีการฝึกซ้ำอย่างต่อเนื่อง ครูให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้งอย่างต่อเนื่องจนเป็นพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร ด้วยการให้ฝึกกับชุดฝึกทักษะที่สร้างขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพจึงช่วยให้นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ สามารถพัฒนาการเรียนด้านทักษะภาษา ทั้งทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้กระบวนการพัฒนานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของวัลภา กาแก้ว (2550) ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ ผลการศึกษาพบว่าแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทย มีค่าประสิทธิภาพการอ่านเท่ากับ 85.40 / 84.50 และด้านการเขียนเท่ากับ 84.50 / 89.50 และผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและเขียนภาษาไทยของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ หลังการใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกทักษะ ทั้งนี้ในการออกแบบชุดฝึกทักษะการอ่านผู้วิจัยได้ยึดทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มเกสตัลท์ ที่เน้นภาพรวม โดยจัดเนื้อหา บทเรียน เป็นหมวดหมู่ มองเห็นโครงสร้างของเรื่องที่จะเรียนก่อน แล้วจึงแยกเป็นเรื่องย่อย ๆ ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันจากนั้นจึงให้รายละเอียดของเรื่องย่อยแต่ละเรื่อง โดยเฉพาะเทคนิคการสอนการอ่านเน้นให้เด็กอ่านเป็นคำหรือประโยคมากกว่า

การสะกดคำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอังฉรา นาคทรัพย์ (2546) ที่ศึกษาความสามารถในการอ่านคำของนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านการอ่าน โดยใช้วิธีการสอนอ่านเป็นคำ มีค่าประสิทธิภาพการอ่านเท่ากับ 94.44 / 92.45 และมีพัฒนาการด้านการอ่านในระดับดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อการนำชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนไปใช้

1. ผู้สอนต้องพัฒนาสื่อประกอบการสอนทักษะด้านการอ่านและเขียน เพื่อช่วยให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในการอ่านและเขียนตามที่กำหนดไว้ในคำชี้แจงชุดฝึกทักษะชุดฝึกทักษะการอ่านและเขียนของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษขั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยงานไร่ปลายนา เช่น บัตรคำ บัตรภาพ เป็นต้น
2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องคัดกรองนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านเขียนภาษาไทย ในชั้นเรียนตนเองโดยมีเครื่องมือและข้อมูลที่เหมาะสม เช่น แบบคัดกรองนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือแบบประเมินการอ่านเขียนที่ครูผู้สอนพัฒนาขึ้นมาเองเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน (Based Line) ว่านักเรียนคนหรือกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาด้านการอ่านและเขียนแตกต่างจากนักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นเรียนจริง แล้วจึงวางแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. ควรให้ผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนเช่นช่วยทบทวนบทเรียนทั้งนี้การให้นักเรียนนำแบบฝึกทักษะไปฝึกฝนต่อที่บ้านจะช่วยให้ นักเรียนจดจำ ทั้งการอ่าน การเขียนคำศัพท์ได้เร็ว และมีความคงทนของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบเรียนสำเร็จรูป ใช้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนภาษาไทยสำหรับนักเรียนที่มีการเรียนรู้ช้า เพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียนเนื่องจากจะมีภาพเคลื่อนไหวประกอบ
2. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียนที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน ในลักษณะการบริหารจัดการทั้งระบบโรงเรียน (Whole school approach)